

TEDENSKESLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto VI.

V Ljubljani, dne 27. marca 1930.

13. številka.

Slike s praške proslave Masarykove 80-letnice

Od desne na levo: Prezident v spremstvu ministra vojske Viškovskega pričakuje ob vходу v grad čete praške garnizije, ki defilirajo pred njim. V spremstvu parlamenta in vlade prisostvuje prezident proslavi v stari češki deželni zbornici. V vrsti so: podpredsednik vlade minister Bechyne, predsednik poslanske zbornice Malypetr, prezident Masaryk, predsednik senata dr. Soukup, predsednik vlade Udržal, podpredsednik senata Donat. — Iz velikega poklonitvenega spreveda 7. marca: skupina deklet v narodnih nošah, zastavonoše v povorki.

Srbski seljaki iz Kruševca v Sloveniji

Prošli petek so prispeli preko Zagreba v Ljubljano srbski seljaki iz okolice Kruševca, skupina 80 mladih, krepkih in stasitih mož, ki so od 16. t. m. na potovanju po naši državi, da spoznajo v prvi vrsti prosvetne in gospodarske prilike v raznih pokrajinah. Turnejo seljakov iz Bivolja in kruševske okolice je organiziralo bivolsko kulturno-prosvetno društvo »Svetlost«. Skupino vodijo svečenik Hranislav Tomič, predsednik »Svetlosti« Živan Matič in urednik kruševskega lista »Jugoslavije« Aleksa Komatović.

V Sloveniji, kjer so bili povsod od javnih oblasti, od organizacij in od prebivalstva najpriznanejši sprejeti, so se mudili več dni, ter si ogledali v prvi vrsti razne gospodarske organizacije in naprave, tako mlečarske zadruge v Ljubljani, na Vrhniki, v Gorjah pri Bledu itd. V nedeljo so bili na Bledu in zvečer so priredili koncert v Delavskem domu v Ljubljani. Ogledali so si tudi zbirke v ljubljanskem muzeju. Po ogledu muzeja so se fotografirali pred muzejem. Na sliki stoje v sredi druge vrste od leve na desno ravnatelj muzeja dr. Mal, ravnatelj narodopisnega muzeja dr. Zupanič in vodja izletnikov svečenik Tomič.

† Dr. Matko Laginja

V torek ponoči ob 23.36 je umrl v Zagrebu bivši hrvatski ban dr. Matko Laginja. Ob smrtni postelji je bila zbrana vsa rodbina. Vest o smrti zaslužnega narodnega starine se je bliskovito razširila po vsem mestu in kmalu nato po vsej državi in je povsod, zlasti v hrvatskem delu našega naroda, vzbudila globoko obžalovanje.

Pokojni dr. Matko Laginja je bil rojen 10. avgusta 1852 v Klani pri Kastvu v Istri kot sin kmetijskih starišev. Absolviral je pravne in trgovske študije. Že od mladih let se je pridno udeleževal na kulturnem in gospodarskem polju. Njegovo ime je kmalu zaslovelo v Istri, kjer je bil eden najuglednejših narodnih delavcev. Leta 1883 je bil prvič izvoljen v istrski deželni zbor kot voditelj hrvatsko-slovenske delegacije. Tri leta pozneje je bil izvoljen tudi v dunajski parlament, kojega član je bil do prevrata. Nastopil se je najprvo v Pulju, kjer je leta 1900 otvoril odvetniško pisarno ter postal voditelj tamošnjega slovanskega življa. Med vojno se je preselil v Zagreb, kjer je ostal do svoje smrti.

Univ. prof. dr. Franc Kidrič — 50 letnik

Najznamenitejši slovenski literarni in kulturni zgodovinar starejše dobe, ena najmarkantnejših osebnosti naše univerze, dr. Franc Kidrič je slavil prošnjo nedeljo svojo 50. letnico.

Rodil se je 23. marca 1880. v Ratanski vasi pri Rogaški Slatini. Gimnazijo je absolviriral v Mariboru, visokošolske študije na Dunaju. Deloval je na Dunaju kot uradnik dvorne biblioteke, v prvi polovici leta 1914 je bil v Rusiji, da razširi in poglobi svoje študije. Leta 1919 se je habilitiral na dunajski univerzi za slovansko filologijo s posebnim ozirom na ruski in južnoslovanske jezike ter literature. Leta 1920 je bil dr. Kidrič

imenovan za rednega profesorja slovanskih literatur starejše dobe s posebnim ozirom na slovensko na ljubljanski univerzi, kjer deluje še danes kot znanstveni pisatelj in profesor.

Dr. Fran Vidovič

novi predsednik okrožnega sodišča v Celju, je bil rojen 5. okt. 1879 v Sobotincih pri Ptuj kot sin kmečkih staršev. Gimnazijo je študiral v Ptuj in Mariboru, nakar je absolviriral pravne študije v Gradcu. Po končanih

juridičnih študijah je služboval kot avskulant pri deželnem sodišču v Gradcu in Celovcu, kot sodnik pa najprej dve leti v Ložu, potem pa v Krškem. V svetovni vojni je bil ves čas na fronti, po demobilizaciji pa je bil najprej predstojnik okrajnega sodišča v Dobri vasi, po koroškem plebiscitu pa je nastopil službo pri okrožnem sodišču v Mariboru. Znan je bil tudi zlasti po svojem delovanju pri sodišču za pobijanje draginje in po svojem udeleževanju v uradniških organizacijah.

Josip Ambrožič — 50 letnik

Na Jožefa dan je praznoval god in svojo 50. letnico posestnik, gostilničar, trgovec in industrijalec v Ljubnem gosp. Josip Ambrožič, ki je šrom Slovenije, zlasti še po Gorenjskem znan kot vrl in vnet delavec za napredek.

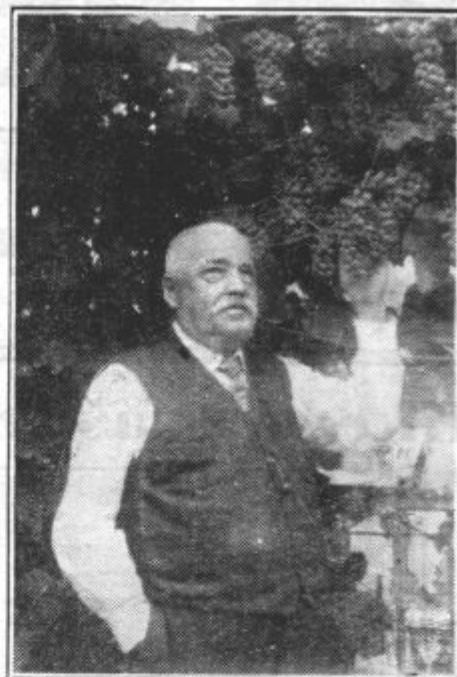

Jubilant uživa največji ugled, posveča pa tudi vse svoje moči v dobrobit občine. Prepotrebni vodovod in električna napeljava sta njegovo delo. Udeležuje se tudi v občinskem in šolskem odboru. Obrtniki imajo v njem najboljšega zastopnika in prijatelja. Vneto se udeležuje tudi v društvenem življenju in je tako ustanovil l. 1903. gasilno društvo, kateremu še danes načeljuje. Njegova hiša je vedno odprta za napredno društveno delo in prosveto.

Jože Zabukošek — 80 letnik

Te dni je slavil v Celju v mnogoštevilnem krogu svojih otrok in vnukov 80. letnico rojstva znani in priljubljeni stari Celjan, krojaški mojster Jože Zabukošek. Kljub svoji starosti je jubilar še vedno zdrav in čil ter še vedno vodi z delavno roko svojo renomirano krojaško delavnico na Glavnem trgu.

S pokojno soprogo, ki mu je pri njegovem poklicu vedno pridno pomagala, sta vzredila 12 otrok, izmed katerih jih živi še 8, ki pa so že vsi preskrbljeni in večinoma samostojni.

ni. L. 1893. je bil ob ustanovitvi Slovenskega obrtnega društva v Celju v prvem odboru. Ob rojstvu kraljeviča Andreja je bil Zabukošek odlikovan za svoje pošteno, truda ter uspehov polno obče koristno življenje in delovanje z redom Sv. Save V. stopnje.

Pilot-narednik France Zalar

star 26 let, z Iga pri Ljubljani, ki se je nedavno smrtno ponesrečil pri Mostarju.

Življenski jubilej vrlega Gorenjca

18. marca je praznoval 60. letnico svojega rojstva Jože Slibar, bolniški nadziralnik pri bratovski skladnici na Jesenicah. Rodil se je 18. marca l. 1870. v prijazni Kamni gorici, odkoder je prišel kot mlad fant v tovarno KID na Jesenice, kjer je ostal pri tem

podjetju do leta 1896. Tega leta je šel za kruhom v Nemčijo, kjer je ostal 8 let, nakar se je vrnil zopet v domovino in nastopil službo pri svojem prejšnjem delodajalcu ter je bil leta 1912. nameščen pri bratovski skladnici kot bolniški nadziralnik.

Deloval je pri raznih društvi. Bil je tudi član načelstva bratovske skladnice. Največ pa se je udeleževal pri podružnici Družbe sv. Cirila in Metoda za Savo, Javornik in Koroško Belo kot njen agilni odbornik in vztrajni nabiratelj prispevkov za to narodno-obrambno ustanovo.

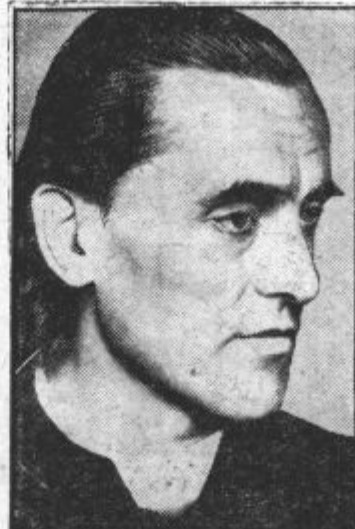
Novi predsednik poljske vlade

Profesor Julijan Szymanski, bivši predsednik senata, je poverjen s sestavo nove vlade po padcu Bartelovega kabineta.

Neprijetna afera v Nemčiji

Vladni predsednik v Potsdamu dr. Momm je odstopil zaradi čestih tatvin srebrnega pribora v vladni palači. Njegova soproga je namreč priznala, da je sama ukradla.

Prof. dr. Ude

Patru Udeju, ki često ostro biča cerkvi in veri škodljivo zvezo med vero in politiko, je graški nadškof praktično onemogočil izvrševati dolžnost eksaminatorja pri teoloških izpitih.

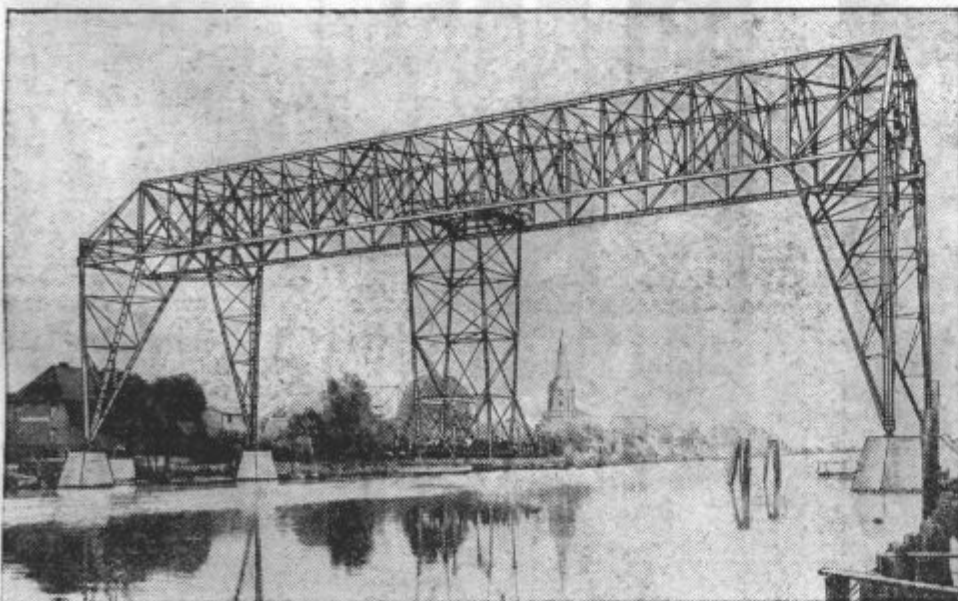
Nova odprava na južni tečaj

Komandant Worsley, ki se je udeležil že dveh odprav, bo načeloval novemu podjetju. Priprave za pot so že končane in odprava bo odpotovala prihodnji mesec na jug. Stroški podjetja znašajo 7 milijonov dinarjev.

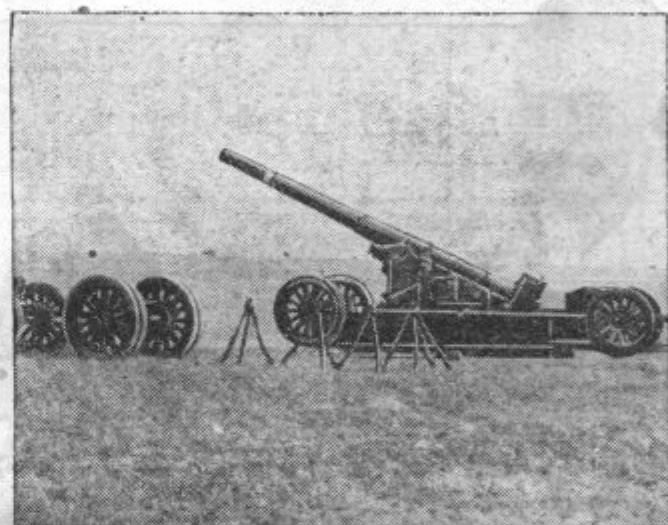
Kako boljševiki hujskajo proti cerkvi

V boljševičkem boju proti cerkvi igrajo veliko vlogo tendenčni lepaki, ki so nalepljeni po vsej državi. Leva slika kaže patriarha Tihona, desna pa kmečko ljudstvo v času gladi l. 1922. Tihon je l. 1922. zahteval vrnitev cerkvenega imetja.

Brod posebne vrste

Preko reke Oste (Nemčija) se zaradi živahnega ladijskega prometa napravili brod, ki ga žene elektrika in ki se ne premika po vodi, marveč po zraku. (Nosilec v sredini slike.)

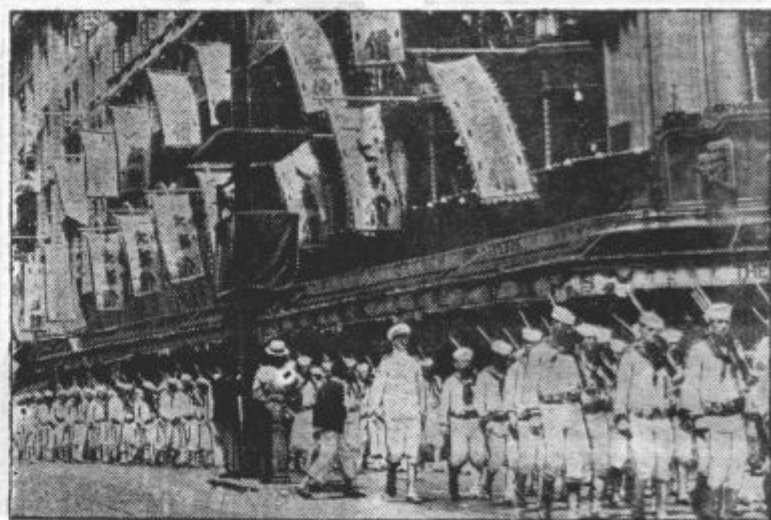
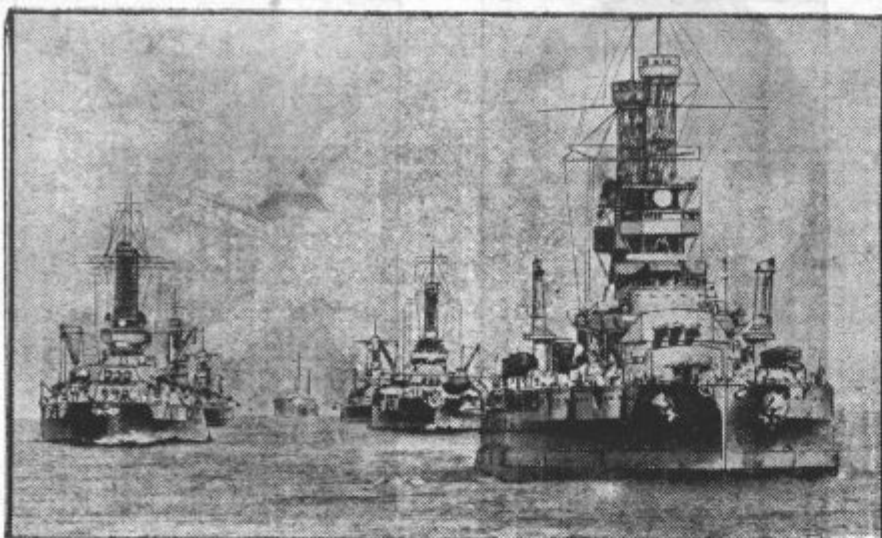
Ne izgleda po razorožitvi

Novi francoski dalekobilni top, ki strelja na daljavo 80 km. Kljub svoji ogromni teži se da tako lahko prevažati, kakor običajni poljski topovi.

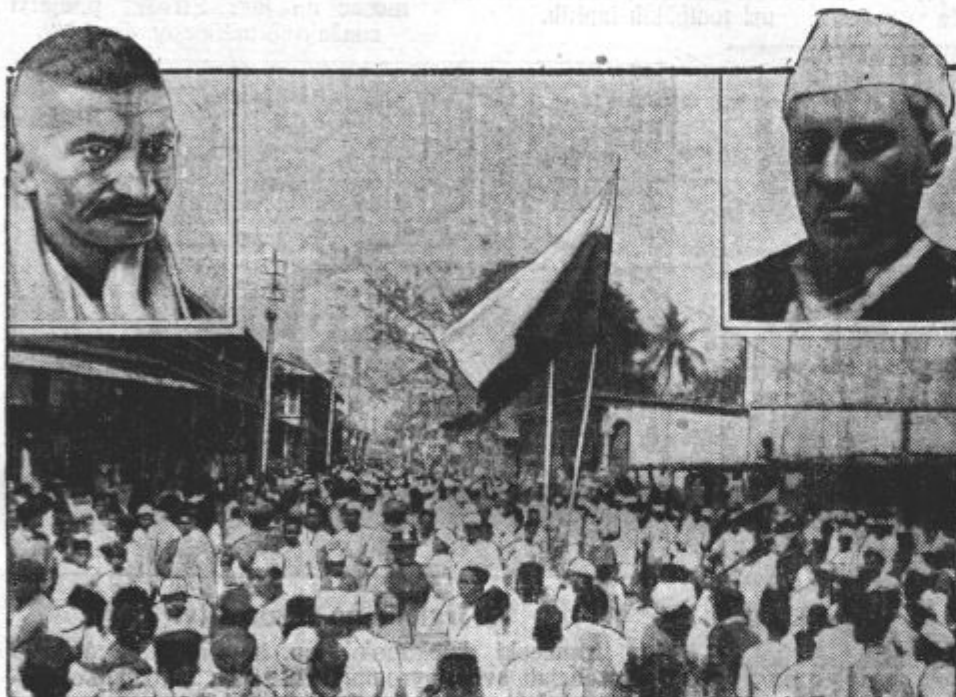
Nesreča simplonskega ekspresnega vlaka

Pri Sifaki v balkanskem gorovju je skočil s tira ekspresni vlak, prihajajoč iz Pariza. Nesreča je zahtevala eno smrtno žrtev in več ranjencev.

Demonstracija ameriškega brodovja na Kitajskem

Levo: Brodovje pred Šanghajem. — Desno: Mornariška pehota na pohodu po mestu. Tem dokazom kitajska republika ne bo kos in bo morala pustiti v veljavi vse dosedanje predprave Američanov, ki jih je hotela ukiniti.

Indija proti angleški nadvladi

Protestni pohod indijskih nacionalistov pod novo indijsko zastavo. Levo zgoraj: Mahatma Gandhi, doslej zmeren nasprotnik Angležev, je pozval narod na ostrejši odpor. Desno: Vallabhaj Patel, brat predsednika indijske skupščine in najzvestejši sodelavec Gandhijev, ki so ga angleške oblasti nedavno zaprle.

Spomenik gospe Pankhurstovi

Pred dvajsetimi leti je bila gospa Pankhurstova še strah angleških konservativcev. Policija jo je preganjala in večkrat so jo zaprli kot neugnano sufražetko. Ob odkritju spomenika pa jo je v vznešenih besedah proslavil bivši predsed. konservativne vlade Baldwin.

Belgijska kraljeva dvojica v Egiptu

Sprejem vladarske dvojice v Kairu. V prvi vrsti od leve na desno: kralj Albert, kraljica Elizabeta, egiptovski kralj Fuad.

»Rdeči četrtek« v Ameriki

Komunistične demonstracije dne 6. marca pred newyorško borzo. Policija odvede žensko, ki je preveč živahno razgrajala proti obstoječemu redu.